



Läges-/delrapport

Rapporten avser projekt som bedrivs i (endast ett alternativ) ☐ Nordens Gröna Bälte ☒ Inre Skandinavien ☐ Gränslöst Samarbete ☐ Delområdesöverskridande (flera delområden)		Ärende-id:20201306 Norsk tilsagnsnr. 2017-000005
Projektets navn The Bioeconomy Region – TBR		
Rapport nr: 2	Rapportens period: 20180101- 20200630	

Til hver søknad om utbetaling skal en läges-/delrapport vedlegges. Et grunnleggende krav er at läges-/delrapporten inneholder følgende rubrikker med beskrivende tekst i boksen.

Kom ihåg att läges-/delrapporten ska fyllas i gemensamt av projektägarna i Sverige och Norge samt skickas in i **de två olika elektroniska systemen regionalforvaltning.no och min ansökan.se**.

msv

1. Verksamhetsmål, resultat och effekter

Här ska de hittills **uppnådda resultaten** beskrivas, dels sedan projektstart och dels för rapportens period, med **utgångspunkt i projektets förväntade resultat och effekter. En bedömning ska göras och redovisas om de slutliga målen kommer att nås vid projektslutet. Eventuella bedömda avvikelser ska förklaras och kommenteras.**

Det må tydlig skilles mellan resultat och effekter i projektet.

1. Bakgrund

«**The Bioeconomy Region**», **hädanefter förkortat till TBR**, har under period 2 som avser 20180101-20180630 arbetat med att förtydliga de logiska och operativa länkarna dels mellan arbetspaketen men också förtydliga de logiska sambanden mellan aktiviteter, delmål, resultat och effekter. Sambandet mellan aktiviteter och resultat har åskådliggjorts och resulterat i en **sk. effektkarta** (se bilaga 1) för hela projektet och vi arbetar nu med att ta fram operativa handlingsplaner för varje arbetspaket. Detta arbete har gjorts **tillsammans** med koordinator, projektledare för Norge och Sverige samt delprojektledare (AP1-5) och resulterat i att delprojektledare har fått ett tydligare mandat (ansvar och roller samt beslutsprocess) för att förstärka målstyrningen mot de resultat och effekter som anges i bifallsbeslutet (Ärende ID 20201306). En tf. koordinator SE anställdes per 20180528 och AP1 delprojektledare SE/Region Värmland utsågs 20180501. Därmed har projektet byggt en stabil grund för genomförandet av TBR för resterande projektperiod och som också resulterat i ett större fokus för projektets huvudmålgrupp dvs. SME'er och start-ups.

I bifallsbeslutet anges att **syftet** med projektet är att bidra till att näringsliv och offentliga aktörer i TBR kommer igång med omställning av produktionsprocesser och produktportföljer mot biomaterial och förnybar bioenergi. Projektet ska bidra till att öka kommersialiseringförmåga och innovationsförmåga för SME'er detta återspeglar sig också i TBR's övergripande aktivitetsindikatorer av starka innovationer från SME-företag genom aktiv tillämpning av regionens samlade affärsmässiga styrka inom skoglig bioekonomi i form av ledande internationella nätverk, anläggningar, leverantörer samt spetskompetens från akademi, testbäddar och acceleratorer/Science Parks.

Målet som anges i bifallsbeslutet är att **öka den internationella konkurrenskraften, marknaden** och därmed **tillväxten för SME'er** som producerar biobaserade produkter och tjänster. Projektet ska också ha **öppnat upp** för fler **gränsöverskridande partnerskap** för att fullfölja utvecklingen av en biobaserad ekonomi. **Region** ska bli **internationellt känd och profilerad** som en **offensiv utvecklingsaktör för bioekonomi**.

De **tre stora utmaningar** som identifierats och som ska adresseras är «med gränsen NO/SE som resurs» är:

- Utveckling av arbete med klimat och miljöfrågan
- Förbättring av kunskap om skoglig bioekonomi och dess potential
- Förbättring av innovationssystemen för indre Skandinavien

De horisontella kriterierna är av olika anledningar av särskild vikt inom det tematiska området skoglig bioekonomi. I en rapport från Tillväxtverket/SE som sammanfattar resultat och effekter av förra programperioden med fokus på jämställdhet konstateras det bl.a. att alla projekt ska beakta och

arbets «Jämtegrering». I Tillväxtverkets rapport anges att utfallet/effekter av projekt som har jämställdhet som horisontellt mål är försumbart och även projekt som specifikt adresserar jämställdhet når en mycket låg varaktig genomslagskraft efter projektets avslut. Eftersom TBR har ambitionen och även i bifallsbeslutet specifikt trycker på en aktiv jämtegrering i projektets alla delar så har och kommer TBR att öka aktiviteter under 2018-2019 för jämtegrering i projektets alla delar och nivåer. Detta eftersom det finns en mycket stark koppling mellan kompetensförsörjning, jämställdhet och tillväxt.

2. Aktivitetsindikatorer, delmål, resultat och effekter

I den övergripande bedömningen av TBR så har följande resultat uppnåts och baseras på dels i. «påverkan aktivitetsindikatorerna» och ii. dels rapportering månadsvis från AP1-5:

I resultat och effekter används de i bifallsbeslutet angivna namn, värden, mått på två nivåer. De två nivåerna är «aktivitetsindikatorer» och «påverkan på aktivitetsindikatorer AP1-5» för att logiskt kunna koppla aktiviteter, delmål, resultat och effekter.

TBR har gjort en tolkning eftersom det i summeringen av «påverkan på aktivitetsindikatorer AP1-5» ger ett större antal i kolumnen «värde» jämfört med TBR som helhet «aktivitetsindikatorer». Denna tolkning är att:

«Påverkan på aktivitetsindikatorer AP1-5» större värde (antal) betyder: inlett, visat starkt intresse, genomfört etc. medans «aktivitetsindikatorer» betyder defacto gjort en betydande åtgärd som lett till en betydande och varaktig effekt.

Projektledningen är i kontakt med InterReg-programmets handläggare för att få input till hur projektet ska arbeta med indikatorerna.

Styrgruppen deltar aktivt i detta arbete. Styrgruppen menar också att begreppet «påverka» i norsk kontext inte fungerar visavi politiker och tjänstemän och TBR föreslår därför att vi i framtida kommunikation ersätter det med «motivera».

i. Delmål, resultat och effekter

I förhållande till de delmål som TBR har enligt bifallsbeslutet så gör TBR's koordinator och projektledare NO/SE AP1 följande bedömning per delmål:

AP1 Regionalt ledarskap och kommunikation

Det **övergripande delmålet** är att arbetet med att utveckla det gränsöverskridande innovationssystemet för bioekonomi i centrala Skandinavien för att stärka SME's internationella konkurrenskraft, förutsätter dels att projektet effektivt når företag som vill utvecklas och ta del av TBR's erbjudanden och dels att erbjudandena och nätverken är relevanta ur företagets perspektiv (kundperspektivet eller den primära målgruppen för TBR).

En annan förutsättning är också att politiker och tjänstemän förstår bioekonomins potential och de olika resurser, metoder, verktyg som är mest relevanta för att stötta utveckling av SME's för ökad konkurrenskraft. TBR har i AP1 främst arbetat med att få verktygen för kommunikation och information på plats och att effektivisera projektets verkningsgrad genom att förtydliga uppdrag till

msu 

delprojektledare samt att identifiera gemensamma beroenden inom projektets arbetspaket och beroenden utanför projektet i form av stödaktörer inom innovationssystemen för SME'er.

För att informera och upplysa politiker och tjänstemän om bioekonomins potential, har projektet använt verktyget möten i form av anordnande av egna konferenser, seminarium och workshops, där vi erbjudet intressanta föreläsningar och aktuella ämnen. Vi har även deltagit i andra aktörers konferenser, mässor, seminarium och workshops och spridit information om projektet i form av broschyrer och filmer, men även genom personliga möten och samtal..

För att nå företag med relevanta erbjudanden och nätverk, har vi fokuserat på att ta fram verktyg som hjälper oss med det i projektets fortsatta arbete. Verktygen är bl.a. flera filmer som vänder sig till olika målgrupper, men även en informationsrik hemsida där man ska kunna finna relevanta fakta och hitta erbjudanden och nätverksträffar.

Resultat är bl.a. ett ökande engagemang bland regionens politiker för att utveckla bioekonomisektorn, ett mer effektivt och målstyrt projekt där delprojektledare har fått ett tydligare mandat och ett ökat externt intresse att på olika sätt samverka med projektet p.g.a. projektets kommunikations- och informationsinsatser.

Effekter efter period 1 och 2 är ökad engagemang och mobilisering av de regionala innovationssystemen för SME's inom bioekonomisektor som uppmärksammat projektet och hör av sig för att samarbeta.

Insatser som kommer att prioriteras under period 3 och 4 är:

- Utveckla och förbättra nya lärande- och kommunikationsformer som är mer specifika och målgruppsanpassade för olika SME'er inom bioekonomi
- Informera, lära och påverka politiker och tjänstemän
- Vara en tydligare och aktiv stödprocess utifrån AP2-5 behov av kommunikation och informationsverktyg
- Internationell marknadsföring av TBR regionen – varumärket TBR

AP2 Strategier och analyser

Det överordnade målet med arbeidspakke 2 er å støtte pågående og framtidig analyse- og strategiarbeid for bioøkonomisektoren for a skape kunnskapsgrunnlag blant de deltagende regionene slik at rammevilkårene for SMEs blir internasjonalt konkurransedyktige. Under periode 2 har prosjektet fortsatt arbeidet med å få kartlagt hvilke analyser som eksisterer på norsk og svensk side og innovasjonssystemet lokalt så vel som nasjonalt har vært invitert til ulike dialogmøter. Prosjektet, i samarbeid med Østlandsforskning, er i gang med å ferdigstille et notat «Strategier tilknyttet skogbasert bioøkonomi i The Bioeconomy Region» som forventes lansert i løpet av 3. kvartal 2018.

Resultat

Resultat av arbeidet er at prosjektpartnerne har fått en bredere forståelse og innsikt i det eksisterende innovasjonssystem som kan være med til å bedre rammevilkårene for at SMEene kan bli internasjonalt konkurransedyktige.

Effekter

Effekter etter første halvår 2018 er økt samarbeid med eksterne aktører om felles utfordringer.

Insatser som kommer att prioriteras period 3 och 4

Innsatser som kommer til å prioriteres i siste halvdel av 2018 er:



- Ferdigstillelse og lansering av «Strategier tilknyttet skogbasert bioøkonomi i The Bioeconomy Region»
- Fortsette arbeidet med en «Funksjonsanalyse av innovasjonssystemet, og aktører og relasjoner både lokalt og grenseregionalt»
- Fortsette arbeidet med å kartlegge «eksisterende initiativ og plattformer for støtte til gründerbedrifter (inkludert spin-offs), samt inkubator-/acceleratorprogram innom bioøkonomi».
- Fortsette arbeidet med «Skaffe kunnskapsgrunnlag om såkornfinansiering for SME virksomheter»

AP3 Innovation och demonstration

Målet är att skapa ett gränsöverskridande samarbete mellan innovationsaktörerna som gör det möjligt för SME'er att få tillgång till nyckelkompetens och infrastruktur som kan stödja snabbare tillväxt samt att nå ut på internationella marknader. I projektet så ska samverkan mellan acceleratormiljöer åstadkommas för ett mer effektivt gemensamt gränsöverskridande innovationssystem, testbäddar ska mobiliseras för fossilfria material och trämekaniska värdekedjor ska utvecklas.

Arbetsmetoden i AP3 utgår från bl.a. gemensamma möten och erfarenhetsutbyten för att lära om varandras miljöer, stödsystem, öppna innovationsprocesser i framkant och finansieringsmöjligheter för SME'er. Det sker därigenom stegvis utveckling av SME-anpassade acceleratormiljöer, testbäddsmiljöer och utveckling samt samarbete i den trämekaniska värdekedjan. I arbetet ingår att dokumentera hinder för gränsöverskridande samarbeten genom bl.a. en funktionsanalys som genomförs i samarbete med AP2 och att case-baserad via stöd till företag hitta lösningar för att verkningsgraden av stödsystemen på norsk och svensk sida ska förbättras och öppnas upp för norska och svenska företag och start-ups. Arbetet kommer att sammanfattas i tre strategier/planer för acceleratormiljöer, för testbäddsmiljöer och för utveckling av trämekaniska värdekedjor.

Resultat

AP3.1 Acceleratormiljöer och utveckling av effektivare innovationssystem

Status

- En övergripande grundstruktur för gränsöverskridande kommersialiseringsnav och samarbete är framtagen
- Byggt trovärdighet och etablerat kontakt/initialt samarbete med identifierade externa nyckelpartners (som ej är direkta TBR projektpartners) (Norwegian Wood Cluster, Borregaard, Pöry, ÅF, Valmet, RISE-Bioeconomy)
- Initialt etablerat arbetssätt/arbetsprinciper för
 - samverkan kring öppet innovationsutbyte, bemanning av innovationsprojekt
 - gränsöverskridande företagsstöd kopplat till näringsaktörer
 - tillgängliggörande av testbäddbäddar för innovationsföretag.
- Initialt testat gränsöverskridande arbetsätt på existerande Start-up-företag (Visavi, Modvion, DriNor, LTI, Termwood)
- KaU etablerar Entreprenörsutbildning med inriktning skoglig bioekonomi och grönt affärsskap med The Paper Province, TPP, och TBR som centrala samverkanpartners
- Etablerad trovärdighet för TBR-projektet som gör att Navet nu är en naturlig grundsten i byggande av nya starka forsknings- och kommersialiseringsprojekt. (Tex. Projekt runt Ligno City, och utveckling av RISE-bioeconomy-servicelabs)
- Innledande samtal med Borregaard om et mulig samarbeid.

Nästa steg

- Testa och verifiera "systemet" genom att köra företag och idéer genom det.
- Säkerställa bra genomförande av de första pilotcasen:



- Visavi, Modvion – Test av att nyttja industrinätverk för att snabbt etablera affärer på ny marknad
- LTI – Test av tillgängliggörande av testbäddsmiljöer för snabb framtagning av prototyper
- Kommunikation av success-stories
- Fastställa "matrisen" av initiala partners så den kan kommuniceras utåt
- Etablera systemet och vara moderatorer mellan olika aktörer genom att
 - Identifiera företag och idéer att köra genom systemet
 - Stötta och etablera arbetssätt utifrån upparbetad kunskap
- Utifrån upparbetat trovärdighet, etablera samarbete med ytterligare partners

AP3.2 Mobilisering av testbäddar för fossilfria material

Hittills i AP3.2 har vi upphandlat den första testmiljön (UMV Säfte) Alla i projektgruppen har lärt känna UMV och vad de kan hjälpa till med. I början av 2019 ska vi köra första innovationscasen hos UMV med t.ex. ett chipsföretag i Norge som vill göra sin förpackning mer miljövänlig genom att byta ut den fossila barriären mot en fossilfri barriär mot fett, arom och syre.

Vi har även påbörjat kartläggning av testmiljöer i regionerna. Arbetet kommer att ske i samarbete med AP2. I förlängningen ska vi få dessa att öppna upp och marknadsföra vad de kan hjälpa SME med i regionerna. Förmodligen med några events som kommer gillas av våra Norska kollegor.

Rapportering arbetspakke 3

Del 2 - Mobilisering av testbäddar för fossilfria materialer

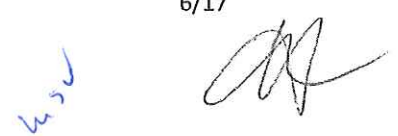
Ytelsesmål	Status (3=grön, 2=gul, 1=röd)	Endringer siden slst Vi har kartlagt potensielle testmiljøer i 4 av 6 regioner. Ingen input än från AP2.	Kommentar Kommer att bli klart under 2018. Etter første testmiljøen UMV Coaling i Säfte kommer vi kontakta fler testmiljøer for å få dessa sugna på att öppna upp och marknadsföra sina miljöer på exempelvis en gemensam webbplats.	Neste punkt Väntar på input från Dalarna och Akershus.
1 B1 Insamlar informasjon om mulige bruk av testbeder i det private næringsliv og forskningsmiljøene med stöd av underlag från AP2	2			
2 B2 Identifiser, vurderer muligheten for gemensamt finansiering av investeringer i nye testbeder og finansiering av testbedsløsninger	1	Ej påbörjat	Vi har fokuserat initialt på att få ihop projektkommitté och sätta upp mål samt planerat 2018. Även arbetat med att upphandla testmiljön hos UMV Säfte.	Planeras senare delen av 2018
3 B3 Test av svensk struktur, system och svensk-norsk samverkan utifrån testbädd inom området fossilfria förpackning/bestyrkning	2	Avtal färdig med UMV Coaling Systems i Säfte. Vi har även haft projektkommittémöte på plats så alla vet vad vi kan göra där. Testmiljön är färdig i december 2018. Till dess ska vi hitta intressenter som vill vara med i innovationsprojekt. Helst olika aktörer i värdekedjan kring förpackningar.	Etter test hos UMV ska vi ta arbeidssättemetoden vidare till andra testmiljøer.	Workshops med intressenter planeras hösten 2018. Möten bl.a på förpackningsmässan Scanpack i Göteborg i oktober. Där kommer flera potensielle aktører från Sverige och Norge träffas.

AP3.3 Utveckling av trämekanisk värdekedja

Sammanfattning

I den inledande fasen av delprojektet fanns ingen uttalad "speaking partner" på Norska sidan vilket gjort att vi ur ett Interreg perspektiv gått i otakt. Nu finns resurs på plats vilket borgar för ökat och fördjupat samarbete och goda möjligheter för våra SME: er att utveckla gränsöverskridande samarbeten.

Vad gäller status relativt våra KPI: er (påverkan på aktivitetsindikatorer i InterReg-termer), rådgivning, större marknad och export, kan vi idag redovisa resultat inom alla tre områden vilket gör att delprojektets nuvarande status bedöms som relativt bra.



Det finns en stark framtidstro hos många av de företag vi träffar i kombination med stora utmaningar vilket gör att projektet har goda möjligheter att skapa nytta.

3A - *Gemensamt erfarenhetsutbyte* och framtagning av initial plan

Kort historik

- En beskrivning av prioriterade fokus-/aktivitetsområden finns inom följande ämnesområden Industrialisering, Tjänsteinnovation och Image.
- En Svensk/Norsk arbetsgrupp är etablerad.
- I Sverige är 14 företag engagerade som medfinansierare. På Norska sidan har arbetet relativt nyligen inletts med att engagera SME: er.
- Utvecklingsprojekt genom studentsamverkan (Akademi/SME) har genomförts och pågår kontinuerligt.
- Startups med koppling till trämekanisk värdekedja har fått aktivt stöd.
- Norskt SME har samordnats med potentiella kunder samt samarbetspartners i Sverige.

Aktuell status

- Samarbetet med Norska intressenter har fördjupas.
- Företagsbesök genomförs och planeras i Norge
- Coaching av startups inom trämekanik pågår kontinuerligt.

3B – Parallell test och utveckling av metodiken för de olika *identifierade utmaningsområdena*.

Kort historik

- Ett studentprojekt genomfört med LITH samt två lokala SME: er med fokus på den digitala värdekedjan från skog till bygge.

Aktuell status

- Samarbete mellan SME: er och studenter fungerar bra om vi kan, tillsammans med företagen, definiera förbättringsområden som är verksamhetsnära och aktuella.
- En första ansats att intressera privata investerare för våra startups inom Bioekonomi har påbörjats.

3C - *Resultatspridning* samt framtagning av strategi

Aktuell status

- Första seminariet/workshopen kommer att genomföras i september baserat på ett studentprojekt

Effekter

Ett gränsöverkridande arbetssätt har etablerats och «case» har identifierats och testas tillsammans med företag och start-ups samt innovationssystemen för lärande och undanröjande av gränser/bariärer.

Insatser som kommer att prioriteras period 3 och 4

Planerat

- Fokus på ökade aktiviteter mot Norska SME: er.
- Utveckla samarbetet ytterligare med Norska Univ./Högskolor (NMBU, NTNU, etc.)
- Starta fler utvecklingsprojekt där både Norska och Svenska SME: er deltar med fokus på att nyttja studentresurser.

Planerat



- Fortsatt utvikling av arbeidsmodeller for økt samarbeid med SME: er i form av seminarer, studentsamarbeid, etc.
- Planere og gjennomføre aktiviteter som øker interessen for den tre mekaniske bransjen hos blant annet studenter (Fagområdet Image)

AP4 Tilgang til større marknader

Hovedmålet med arbeidspakke 4 er at støtte arbeidet med å øke bestillerkompetansen i offentlig opphandling i retning mot å erstatte fossilbaserte produkter og tjenester med nye alternativer basert på biomasse fra skogen slik at SMEene får et større offentlig hjemmemarked og kunnskap som kan styrke SMEenes konkurransekraft internasjonalt. Under prosjektperiode 2 har prosjektet arbeidet med å mobilisere kommuner og fylkeskommuner og øke kunnskapen om bygg i tre. Prosjektet har organisert innkjøper «befaring av ny Horten videregående skole», ordfører treff om «skolebygg i tre – prosess, klima og økonomi», og har innledet samarbeid med Tråstaden.

For å få et bredere kunnskapsgrunnlag har prosjektet fått utarbeidet en rapport i samarbeid med Kunnskapsbyen Lillestrøm «Muligheter med tre» som synliggjør noen av de mange produkt mulighetene som finnes basert på biomasse fra skog. Rapporten ble lansert på det nasjonale fylkeskommunale innkjøpertreffet i mai 2018.

I samarbeid med sentrale aktører er det utarbeidet en folderen «Bioenergi – klimavennlig, konkurransedyktig, lokal verdiskaping» som ble lansert på ordfører treff om skolebygg og messen «Skog og tre». Prosjektet har igangsatt en informasjonskampanje «Bygg i tre» i samarbeid med Innovasjon Norge, Fylkesmennene i Østlandsskogbruket, Tredriverne, Ordførere for tre, med flere, for å gi politikere og offentlige innkjøpere informasjon og eksempler på eksisterende prosjekter innen bygg i tre.

Prosjektet har innledet samarbeid med Interreg prosjektet VADH om utdanning i bygg i tre i videregående skole og fagskole for å sikre at SME har tilstrekkelig kompetanse hos personalet..

Resultat

Resultatet er at prosjektpartnerne har etablert et tett samarbeid med sentrale eksterne aktører som kan bidra til en hurtigere utvikling av et større offentlig hjemmemarked. Samarbeidet gjør det også mulig å sikre at prosjektet kan bidra til at SMEer får mer kunnskap og ressurser for å kunne bli mer konkurransedyktige. Resultatet av prosjektet er også at 2 norske selskaper har fått hjelp til å innlede samarbeid svenske samarbeidspartnere.

Effekter

Effekter etter første halvår 2018 er økt samarbeid med eksterne aktører om felles utfordringer.

Innsatser som kommer att prioriteras period 3 och 4

Innsatser som kommer til å prioriteres i siste halvdel av 2018 er:

- Samarbeidet med Tråstaden om lansering av et felles program
- Mobilisere SMEer til å delta i offentlige innkjøpsprosesser i samarbeid med eksterne aktører
- Tilrettelegg for at offentlige og private eiendomsutviklere kan besøke og få informasjon om eksisterende prosjekter innen bygg i tre i samarbeid med eksterne aktører

AP5 Nätverk och näringslivsutveckling

Hovedmålet for arbeidspakke 5 er å støtte samarbeid mellom aktører i verdikjeden for bioøkonomi gjennom å drive nettverk, ordne seminarer og kopple sammen forskere i ulike miljøer med næringslivet. Under prosjektperiode 2 har prosjektet samarbeidet med eksterne aktører for å arrangere nettverkssamlinger og koble ulike miljøer i verdikjeden sammen. Sentralt i dette arbeidet

MSU

har vært følgende møteplasser «Dialogmøte med næringshager», «Dialogmøte Treforsk», og «Bioekonomiriksdagen», og deltatt på møter i Østlandsamarbeidet, «Seminar i Torsby» og med stand på «Skog og Tre».

Noen av de viktigste resultatene som prosjektet har oppnådd er at prosjektet har etablert samarbeid klusterinitiativet The Wood Region og med eksterne næringsaktører om gjennomføring av besøk på testanlegg i Sverige. Det er også innledet samarbeid med næringsaktører om gjennomføring av vekstprogrammer for SMEer som kan bidra til større konkurransekraft ved hjelp av nettverk og fysiske testanlegg på norsk og svensk side.

Forskningsinstitusjonen NIBIO har innledet et samarbeid med Karlstad universitet som resultat av et av deltakelse på en møteplass arrangert av prosjektet.

Effekter etter første halvår 2018 er økt engasjement blant eksterne aktører for mulighetene innenfor utnyttelse av biomasse fra skog og flere aktører ønsker å samarbeide med prosjektet.

Innsatser som kommer til å prioriteres i siste halvdel av 2018 er:

- *Identifisere og mobilisere SMEer som har eller ønsker næringsvirksomhet innenfor bioøkonomi*
- *Kartlegge eksisterende næringsklynger og identifisere nye initiativ som kan være til hjelp for SMEer.*
- *Kartlegging av relevante internasjonale møteplasser for SMEer og fasilitere for regionens SMEers deltakelse*

ii. Sammanfattande bedömning

TBR's koordinator och projektledare NO/SE AP1 bedömmar att projektet kommer att nå de i bifallsbeslutet angivna slutliga målen.

3. Avvikelser

TBR's koordinator och projektledare NO/SE AP1 samt styrgrupp har inga avvikelser att rapportera förutom den ovan beskrivna:

Prosjektledningen rapporterar att nyanställningar gjorts och en vikarie för den svenska koordinatören gjorts.

2.a Tid og aktivitetsplan

Hur fortlöper projektet i relation till den beslutade projektplanen kostnads- och verksamhetsmässigt. Om förändring skett kommentera avvikelserna. Eventuell begäran om förändring av projektet anges under punkt 9. Observera att avvikelser från beslutet om stöd ska kommuniceras med sekretariatet och godkännas innan de får genomföras.

Information och kommunikation kommenteras under punkt 8.

Projektledningen arbetar med en excelbok där aktiviteter AP1-5 på detaljnivå beskrivs och är tidsatta. Rapportering sker månadsvis av delprojektledare till projektledningen NO/SE. I excelbok anges aktivitet på detaljnivå som grön=OK gul=på gång och röd=försenad. Denna excelbok kommuniceras vid styrgruppsmöten för att identifiera och omprioritera aktiviteter. För att utveckla det projektinterna arbetet så har projektet gjort ett omtag och operativa handlingsplaner AP1-5 kommer att presenteras i workshop med alla delprojektledare 19-10/9. Dessa handlingsplaner kommer att kopplas till indikatorredovisning och resultera i en omarbetning av den projektövergripande excelboken för aktiviteter.

2.b Projektet största och viktigaste aktiviteter

Her skal tiltak som er beskrevet i tilsagn/beslut beskrives samt gjennomføringsgrad.

	Start-datum	Slut-datum	Andel (%) gjennomført
AP1 Ta fram verktyg för kommunikation, information, påverkan samt lärande och informera, kommunicera och påverka genom konferenser, seminarier och workshops bl.a. t.ex. Bioriksdagen	20171214	20180830	60%
AP1 Skapa en bra ledningsstruktur och styrning av insatser i projektet med effektiv kommunikation	20180501	20180630	70%
AP2 Analys och strategiarbete	20170901	20200515	25%
AP3 Erfarenhetsutbyte och övergripande plan AP3.1-AP3.3	20170901	20200515	30%
AP3 Utveckling av acceleratormiljöer, testbäddar och trämekaniska värdekedjor AP3.1-AP3.3			25%
AP3 Resultatspridning och framtagning av strategier AP3.1-AP3.3	20170901	20200515	10%
AP4 Tillgång till större marknader	20170801	20200515	25%
AP5 Nätverk och näringslivsutveckling	20170515	20200515	25%

3. Ekonomistatus

Hur fortlöper projektet i relation till den beslutade projektbudgeten. Om förändring skett kommentera avvikelserna. Eventuell begäran om förändring av projektbudgeten anges under punkt 9. Observera att avvikelser från beslutet om stöd ska kommuniceras med sekretariatet och godkännas innan de får genomföras.

Ekonomirapporten redovisas i separat bilaga till de norska och svenska myndigheterna.

msd



4. Aktiviteter utanför programområdet

Redogör för aktiviteter som genomförts utanför programområdet, ange också kostnaden för aktiviteten.

För genomförda resor skrivs en kortfattad reserapport.

Inga aktiviteter har genomförts utanför programområdet. För period 3 planeras eventuellt en resa till Kanada för deltagande i den årliga klusterkonferensen TCI och för period 4 planeras styrgruppens studietur till Finland.

5. Indikatorer

För att mäta en del av Interreg-programmets effekter har ett antal indikatorer fastställts. För varje enskilt projekt har i beslutet angivits vilka dessa är och vilket utfall som förväntas. Fyll i tabellen nedan och kommentera indikatorerna och utfallet hittills i textrutan.

Projektledningen NO/SE arbetar intensivt med att tydliggöra de i bifallsbeslutet angivna indikatorerna och påverkan på indikatorerna. För att säkra att projektets tolkning av indikatorerna sker på ett korrekt sätt så har också projektets handläggare vid InterReg programkontor involverats och ska återkomma med synpunkter. För att förankra dels mål och effektstrukturer, koppla dessa till AP1-5 så samt en enhetlig indikatorrapportering i projektet kommer en workshop att hållas den 19-20/9 i Säfle. Vi detta tillfälle kommer också styrgruppen att ges tillfälle att ge input till hur indikatorer, resultat och effekter ska tolkas och rapporteras.

Kommentarer till utfall:

Projektledningen NO/SE bedömer att arbetet fortskrider enligt plan och kommer att tillsammans med delprojektledare AP1-5 att fokusera och öka arbetet med att:

Ge stöd till företag – detta sker främst i AP3 och AP4 och ett gemensamt CRM system med SME'er som primär kundgrupp kommer att upprättas där hänsyn tas till lagstiftning GDPR. Projektledningen NO/SE bedömer att företag som genom projektets åtgärder etablerar sig på en större marknad kommer att öka i period 3 och 4.

Projektet har lanserat en facebook-kampanj som bygger på 5 filmer från Innovation Norge "Att bygga i trä" och genomslagskraften har varit hög där cirka 35.000 unika tittare har identifierats – en effekt av detta informationsarbete har resulterat i ett stort intresse i att bygga i trä och där Norge ligger i framkant och ger "proof of concept" för svenska företag och kommuner. Detta kommer projektet att ta fasta på och överföra/berätta om på den svenska sidan.

Projektets aktivitetsindikator/-er som beskrivet i tilsagn/beslut	Antal enligt projektbeslut	Hittills uppnått sedan projektstart
Antal företag som får stöd	200	11



Antal nya företag som får stöd	7	10
Företag som genom åtgärden etablerar sig på en större marknad	30	3
Företag (antal) som får annat stöd än ekonomiskt stöd	200	335
Företag som inlett exportsatsningar	7	2

WSJ



6. Grenseoverskridende merverdi

Beskriv hvilken grenseoverskridende merverdi som oppnås gjennom prosjektet. I programmet er dette formulert slik i mål/syfte:

«Programmets övergripande syfte och mål är att genom ett gränsöverskridande samarbete skapa de bästa förutsättningarna för en ekonomiskt stark region med en attraktiv livsmiljö.

Programmets ambition är att via gränsöverskridande samarbete hantera gemensamma identifierade utmaningar i gränsregionen och, att utnyttja den vilande potentialen, bland annat genom att undanröja gränshinder, utnyttja och fokusera gränsregionens samlade resurser samt att bidra till att koppla samman regioner över gränsen.»

Dette innebærer på hvilken måte har prosjektet bidratt til å redusere grensens barriereeffekter samt hvordan prosjektet har utviklet og utnyttet grenseregionens samlede territorielle resurser/kapital.

Eksempel 1:

At Emballasjeforeningens medlemmer får tilgang til testanlegg i Sverige basert på at Paper Province har tilrettelagt for denne kontakten. Et spesialisert testanlegg som her er presentert vil ikke kunne få tilstrekkelig volume for hensiktsmessig drift uten at kunne få oppdrag fra både Norge og Sverige. I tillegg vil Emballasjeforeningens tette samarbeid med fødevareindustrien og spesielt fiskeoppdrettsindustrien gi økt kompetanse inn til den svenske testanlegningen.

Eksempel 2:

At Innovasjon Norges tredriver program, KS, DIFI og NHOs leverandørutviklingsprogram samt fylkeskommunene har over en 10 års periode opparbeidet seg en erfaring om prosessen i offentlig innkjøp av bygg i tre. Trästadén og Träcansellet i Sverige har i samme periode bygge boligblokker med tre. I tillegg har StoraEnso fått store erfaring med produksjon av massiv tre produkter (CLT produkter) i Østerrike som både svenske og norske aktører kan dra nytte av. NMBU og NIBIO har et eget forskningsteam som har forsket på bruken av disse produktene. Kompetansen på norsk og svensk side komplementerer hverandre.

Prosjektet kommer att fokusera på att under period 3 och 4 arbeta systematiskt med att bl.a. genom funktionsanalys identifiera innovationssystemaktörer såsom bl.a. acceleratorer, testbäddar, kluster och öppna innovationsplattformar samt finansieringsmöjligheter för SME'er i det norska och svenska systemen. I detta arbete som sker främst i AP2, 3 och 4 kommer olika case att belysa både hinder och möjligheter. Det betyder att kommande resultat kommer att kunna ge svar på följande frågor:

- 1.) Vilka är de största hindren för utveckling av SME'er i indre Skandinavien?
- 2.) Vilka är lösningar för att ta sig förbi hinder och barriärer för utveckling av SME'er i indre Skandinavien?
- 3.) Hur åstadkoms framtidens gränsöverskridande synkroniseringar av policies, strategier, aktörssystemens utveckling och finansiering av utveckling av SME'er inom bioekonomi?

7. De horisontella kriterierna

Beskriv hva som er gjennomført innen de horisontelle kriteriene. Hur bidrar projektet till hållbar utveckling, jämställdhet/likestilling och ökad mångfald och integration.

Projektets utgångspunkt i omställningsprocessen från ett fossilberoende samhälle till ett samhälle där råvarorna kommer från ett biologiskt, förnybart material är tydlig och den viktigaste faktorn för framgång i denna omställning är kunskap. Under det första halvåret 2018 har projektet arbetat aktivt med att ta fram verktyg för att sprida denna kunskap på ett framgångsrikt sätt under resten av projektiden. Vi fortsätter att arbeta aktivt med vår huvudsakliga målgrupp SME-företag utifrån de tre perspektiven ekonomi, socialt och miljö och visa på hur de kan ersätta produkter och tjänster byggda med fossila råvaror till produkter och tjänster byggda med fossilfria råvaror.

Vår största aktivitet under rekvisitionsperiod var konferensen Bioekonomiriksdagen vilket arrangerades 21-22 mars i Karlstad. Under planeringsfasen av konferensen var målet att ha ett så lika antal kvinnor och män som möjligt som föreläsare i programmet, men tyvärr lyckades vi inte riktigt ändå fram att uppnå det målet. På grund av att flera föreläsare inte kunde delta fick vi leta vidare efter kompetenta föreläsare och då inte kunna ta hänsyn till kön utan fick fokusera på kompetens. Till nästa stora aktivitet där föreläsare ska medverka, behöver vi börja tidigare med uppbokning och kanske ta hjälp av ett talarforum.

Ett av blocken på konferensen handlade om kompetensförsörjning och genus. Under blocket samlades flera intressanta föreläsningar med syfte att informera och engagera deltagarna i ämnet. Att lyckas med kompetensförsörjningen är avgörande för omställningen till bioekonomi, därför la projektet stor vikt vid att lyfta upp denna fråga. Program <http://www.regionvarmland.se/event/bioekonomiriksdagen/>

Videre kan nevnes samarbeidet med Interreg prosjektet VADH og utdanningsavdelingene i fylkeskommunene (videregående skole og fagskolene). Samarbeidet går på å utdanne lærere og elever til å kunne bygge med de nye produktene innenfor massiv tre. Dette vil sikre en hållbar utveckling og til å inkludere nye grupper inn i arbeid med å bygge i tre.

Vi har hatt innledende samtaler med Kvinner i skogbruket om accelerator programmene, testanlegg og business angle programmet. De besøkt Region Värmland og PP våren 2018.

Hela projektets arbete ska vägledas och påverkas av handboken Schyst kommunikation som Region Värmland framtagit kring jämlik kommunikation. Det ska genomsyra planeringen av alla aktiviteter, kommunikationsinsatser och möten

8. Informations- og kommunikasjon

Beskriv hvordan prosjektet har fulgt opp informasjon og kommunikasjon i prosjektet (hjemmeside, nyhetsoppslag, skilting, trykksaker, annonser, sosiale media, foredrag etc.)

Till läges-/delrapporten ska bifogas eventuella trykksaker etc som visar hur intressenter och allmänhet fått kännedom om projektets verksamhet och finansiering från EU:s regionala utvecklingsfond i överensstämmelse med de allmänna villkoren för stödet.

8. Information och kommunikation

Projektet följer de krav på kommunikation som finns beskrivet i projekthandboken på hemsidan. Arbetet har detta halvår fokuserat på framtagande av verktyg för kommunikation och information för att vi sedan i nästa period fokusera mer på aktiviteter. Följande aktiviteter har dock genomförts där följande kommunikationsinsatser producerats.

Mässa och event

Mål: Informera och synliggöra

Aktivitet: RallySweden

Beskrivning

Exponering av och information om projektet i samband med internationella WCR tävlingen Rally Sweden. I samarbete med Interreg-projektet Green Drive Region träffade vi besökarna på Rally Sweden Service Park Toisby (ca 10 000 personer kommer besöka området under 3 dagar). Framtagande av Informationsvägg för att visa upp och förklara projektet, kort om bioekonomi och vad vi kan erbjuda SME-företag.

Mål: Informera och synliggöra

Aktivitet: Bioekonomiriksdagen 2018

Beskrivning

TBR är samarbetspartner för konferensen och vill använda aktiviteten för att informera om projektet och bjuda in till eventet. Framtagande av inbjudan, program och expomaterial.

Mål: Informera och synliggöra

Aktivitet: Forum för bioekonomi

Beskrivning

17 april 2018 samlades 400 intressenter på Münchenbryggeriet för att nätverka och samtala om bioekonomins möjligheter och utmaningar under Forum för Bioekonomi – en del av Skogsnäringsveckan 2018. Projektet ställde ut och Region Värmland och projektet fick stort utrymme under konferensen

Mål: Informera och synliggöra

Aktivitet: Skog og tre 2018

Beskrivning

Det norske Skogselskap og Norges Skogeierforbund inviterer årlig skog- og tresektoren til faglig oppdatering, inspirerende diskusjoner og sosialt samvær. Skog og Tre 2019 arrangeres mai-juni 2019 – TBR deltog som utstillare i 2018

Hemsida, sociala medier,

Mål: Primära mål, upplysa SME om innovationsstöd som projektet kan hjälpa till med. Sekundära mål, informera om marknadstillväxt genom offentlig upphandling, samt vad bioekonomi är och betyder

Aktivitet: Webbplats TBR

Beskrivning

Mål: Sprida kunskap om fördelarna med att bygga i trä + öka kännedom om projektet Aktivitet: Bygga med trä, kampanj på Facebook, LinkedIn, kronikker i lokal aviser og spredning gjennom nettverk Beskrivning: Kampanj i samarbeide med Innovation Norge som genom 5 filmer berättar om fördelarna med att bygga i trä. Koppling till inbound aktivitet "Bygga med trä" og en ny blogg for TBR. Kampanj fortsätter i Q3
Filmer och videos
Mål: Primärmål: upplysa SME om innovationsstöd som projektet kan hjälpa till med Aktivitet: "Ett anrop till dig med innovationer inom bioekonomin" Beskrivning: Video som kort presenterar att det är dags för bioekonomin att ta fart och en uppmaning till alla som har innovationer och/eller vill byta ut fossila råvaror mot biologiska (skog/trä).
Mål: Förtydliga betydelsen av utvecklingen av bioekonomin Aktivitet: " Intervjufilmer: Vad betyder bioekonomin för dig?" Beskrivning: 12 st korta videointervjuer där politiker och företrädare från näringslivet ger sitt svar på vad bioekonomi betyder för dem och samhället.
Trycksaker, folder, inbjudan
Mål: Information om projektet, projektpartner, samt fördelar att bygga med trä • Dialogmöte ungt entreprenörskap • Dialogmöte inkubatorer: Bioekonomi och trä i fokus • TEST- OG DEMONSTRASJONSMILJØER • Bioenergi • VEKSTROGRAMMER BIOØKONOMI • INVITASJON til befaring av nye Horten videregående skole • Seminarium om skolbyggnation – klimatråkningskap och ekonomi • Dialogmöte träforskning • Kupon om rapporten "Muligheter i tre"

9. Spørsmål til sekretariatet

Eventuella frågor om projektets genomförande exempel förändringar av kostnadsbudget, tidsplan eller andra förändringar av projektet. Observera att avvikelser från beslutet om stöd måste anmälas till sekretariatet innan de genomförs.

Läges-/delrapporten ska skickas in som bilaga tillsammans med ansökan om utbetalning. Den svenska ansökan om utbetalning, inklusive lägesrapport ska inskickas via

msd 

www.minansokan.se, den norska ansökan om utbetalning inskickas via www.regionalforvaltning.no.

Rapporten ska vara undertecknad av projektledaren¹ eller av både svensk och norsk projektansvarig kontaktperson.

Rapporterna kan senare till sin helhet komma att läggas ut på Internet t.ex. i en projektbank.

Undertecknad försäkrar att: uppgifter som lämnas i rapporten, inklusive bilagor/vedlägg, är riktiga och att eventuella kopior av handlingar som bifogats rapporten stämmer överens med originalen.			
Samtidigt medges att: all personinformation som finns i rapporten får publiceras på Internet och i annat informationsmaterial. övrig information om att projektet fått stöd, om projektets aktiviteter, resultat, kostnader m.m. samt att hela eller delar av läges- och slutrapporter får publiceras på Internet och i annat informationsmaterial.			
Datum 20180819	Ort Karlstad	Datum 20180819	Sted Oslo
Organisation Region Värmland		Organisasjon Akershus Fylkeskommune	
Svensk projektansvarig kontaktperson eller projektledaren		Norsk prosjektansvarig kontaktperson eller prosjektleder ² <i>Monika Svanberg</i>	
Namnförtydligande Vogelmann, Helene		Navn i blokkbokstaver Svanberg, Monika	

¹ Under förutsättning att projektledaren har en formell rätt att företräda stödmottagarna avseende projektrapportering

msv 